

Програму житлових субсидій було започатковано у 1995 році рішенням Уряду України для допомоги малозабезпеченим родинам в оплаті житлово-комунальних послуг. Право на отримання житлових субсидій мають сім'ї, у яких плата за житлово-комунальні послуги більше визначеного для них обов'язкового платежу. Наразі обов'язковий відсоток платежу розраховується індивідуально для кожної сім'ї за встановленою формулою і залежить виключно від доходів сім'ї: обчислюється середньомісячний сукупний дохід домогосподарства за попередній два квартали; середньомісячний сукупний дохід ділиться на кількість членів домогосподарства, і визначається середньомісячний дохід на одну особу; дохід на одну особу ділиться на розмір прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць (з травня 2017 року – 1624 грн); отриманий результат ділиться на 2, а потім множиться на 15%, і таким чином визначається відсоток від середньомісячного сукупного доходу. Після цього розраховується розмір обов'язкового платежу: обов'язковий відсоток платежу множиться на середньомісячний сукупний дохід домогосподарства. Розмір субсидії розраховується як різниця вартістю житлово-комунальних послуг в межах соціальних нормативів та обсягом обов'язкового платежу. Знаючи дохід сім'ї, можна самостійно розрахувати розмір обов'язкового платежу і орієнтовний розмір субсидії. Субсидія розраховується окремо на опалювальний сезон і окремо на літній період – виходячи виключно з доходу зареєстрованих у будинку (квартирі) осіб і вартості послуг у ці періоди. Згідно з програмою житлових субсидій, держава відшкодовує витрати на оплату користування житлом або його утримання та комунальних послуг: централізоване опалення, газо- та електропостачання, централізоване постачання холодної та гарячої води, централізоване водовідведення, вивезення побутового сміття та рідких нечистот. Крім цього, для сімей, які використовують для опалення тверде паливо, а для приготування їжі скраплений газ, передбачено надання субсидії для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива. Субсидія призначається одній із зареєстрованих у житловому приміщенні осіб, тобто за місцем реєстрації особи, з урахуванням усіх зареєстрованих осіб. За рішенням місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування субсидія може бути призначена за фактичним місцем проживання особам, які орендують житло на підставі договору найму, або індивідуальним забудовникам, будинки яких не прийняті в експлуатацію. Також комісії можуть приймати рішення щодо неврахування при призначенні субсидії окремих осіб з числа зареєстрованих, які фактично не проживають за місцем реєстрації. Субсидія не призначається, якщо будь-хто із зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) осіб, яким нараховується плата за житлово-комунальні послуги, протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням субсидії здійснив купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), автомобіля, транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку тощо або оплатив послуги (одноразово) з будівництва, ремонту квартири (будинку) або автомобіля, транспортного

засобу (механізму), телефонного (в тому числі мобільного) зв'язку тощо, крім житлово-комунальних послуг у межах норм споживання та медичних послуг, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності, на суму, яка на час звернення перевищує 50 тис гривень.

За наявності таких умов рішення про призначення (непризначення) субсидії може бути прийняте спеціальними комісіями при місцевих органах влади на підставі акта обстеження матеріально-побутових умов сім'ї.

Субсидія призначається виходячи з єдиних для всієї України соціальних норм житла та нормативів споживання житлово-комунальних послуг, які встановлено постановою Уряду від 06.08.2014 № 409 (зі змінами).

Особа, яка зареєстрована у житловому приміщенні, має звернутися до органу соціального захисту населення за місцем реєстрації.

У сільській місцевості приймання заяв з необхідними документами для призначення субсидій та передачу їх відповідним органам праці та соціального захисту населення здійснюють уповноважені особи, які визначаються виконавчими органами сільських і селищних рад.

Для отримання субсидії, громадянин надає заяву про призначення житлової субсидії (за встановленою формою), декларацію про доходи і витрати осіб, які звернулися за призначенням житлової субсидії (за встановленою формою), договір найму (оренди) житла (за наявності), довідки про доходи (у разі зазначення у декларації доходів, інформація про які відсутня в ДФС, ПФУ).

Заява і декларація можуть бути надіслані поштою або в електронному вигляді з використанням інформаційних систем.

Субсидія на оплату житлово-комунальних послуг призначається з місяця звернення за її призначенням до дати закінчення опалювального сезону і розраховується на неопалювальний сезон (з 1 травня по 30 вересня) та опалювальний сезон (з 1 жовтня по 30 квітня).

Для домогосподарств з індивідуальним опаленням субсидія розраховується на опалювальний сезон з 16 жовтня по 15 квітня включно.

Після закінчення терміну отримання субсидії органи соціального захисту населення здійснюють самостійно розрахунок субсидії на наступний період без звернень громадян (крім сімей, які орендують житло або отримують субсидію на тверде паливо). У разі отримання від надавачів послуг інформації про прострочену понад два місяці заборгованість з оплати послуг, загальна сума якої перевищує двадцять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (340 грн), субсидія на наступний строк не призначається до погашення заборгованості або укладення договору про її реструктуризацію.

Отримувачі субсидії зобов'язані повідомляти протягом місяця органи соціального захисту населення про наступні зміни: складу зареєстрованих у житлі: хтось виписався чи прописався; соціального статусу членів сім'ї: хтось звільнився або влаштувався на роботу, став пенсіонером; про здійснення одноразової покупки, яка перевищує 50 тисяч гривень; набору комунальних послуг: відмовилися від централізованого палення і перейшли на індивідуальне чи навпаки.

Субсидія для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива призначається один раз на календарний рік на підставі заяви особи.

Після проведених розрахунків заявнику видається повідомлення про призначення

(непризначення) субсидії.

Отримувачі субсидії зобов'язані сплачувати вартість фактично спожитих послуг з урахуванням розміру призначеної субсидії.

Після закінчення терміну дії субсидії невикористані кошти субсидії на опалення, водопостачання і водовідведення повертаються до бюджету. Частина невикористаної субсидії на газ або електроенергію, що використовуються для опалення, в сумі, що не перевищує 100 куб. м газу або 150кВтгод електроенергії, виплачується отримувачу на підставі його заяви.